

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول : مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷ • شماره: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۰۵۱۹۸۰۵۴۴ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: مصیم

شترت

شنبه ۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۱۸ شوال ۱۴۴۵ • ۲۷ آوریل ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۸۱۹ • ۱۲ صفحه

اذان ظهرتهران ۱۲:۰۲ • اذان مغرب ۱۹:۰۷ • اذان صبح فردا ۳:۴۳ • طلوع آفتاب ۵:۱۵

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

روان‌خوانی

زمانی برای میانسانی

بحران میانسانی یکی از آن پدیده‌های فرهنگی است که تاریخ پیدایش خاصی دارد. «الیوت زاک» روان‌کاو کانادایی، در سال ۱۹۶۵ میلادی مقاله‌ای با عنوان «مرگ و بحران میانسانی» نوشت و منشا اصطلاح بحران میانسانی از آنجاست. زاک به بیماریان و زندگی هنرمندانی که بحران‌های خلاقانه میانسانی را تجربه کرده بودند، نگاه می‌کرد. آنان اکثرا در دهه سوم عمرشان به سر می‌بردند و این موضوع واقعا با کلیشه بحران میانسانی امروزی سازگاری ندارد. تغییری در طرز فکر مردم درباره بحران میانسانی ایجاد شده است.

اکنون ایده این است که رضایت از زندگی افراد به شکل یو با شیب ملایمی است که اساسا حتی اگر یک بحران نباشد، افراد در دهه چهارم عمر خود در پایین‌ترین سطح آن شیب قرار دارند. این موضوع برای زنان و مردان صدق می‌کند و در سراسر جهان به درجات مختلف صدق می‌کند و بسیار فرایگر است؛ بنابراین وقتی افرادی مثل من درباره بحران میانسانی صحبت می‌کنند، چیزی که واقعا در ذهن دارند، بیشتر شبیه یک بیماری میانسانی است که ممکن است به سطح بحران نرسد؛ اما به نظر می‌رسد چیزی به طور مشخص درباره یافتن معنا و جهت‌گیری در این دوره میانسانی چالش‌برانگیز است. فرارو گزارشی درباره اینکه فلسفه چگونه می‌تواند در مواردی به گذر از این بحران کمک کند، ترجمه کرده است که بخش‌هایی از آن را انتخاب کردیم.

طبق این مطلب، بسیاری از موارد درباره بحران میانسانی وجود دارد. برخی در آن مقطع به گذشته نگاه می‌کنند و احساس پشیمانی می‌کنند. همیشه این حس وجود دارد که گزینه‌های شما محدود شده‌اند. این احساس وجود خواهد داشت که پیش‌تر فرصت‌هایی باز برای شما وجود داشتند و انواع مختلفی از زندگی وجود داشتند که واقعا برای‌تان جذاب بودند؛ اما اکنون به روشی واضح، مادی و عینی نمی‌توانید با آنها زندگی کنید. همچنین این پشیمانی وجود دارد که همه چیز در زندگی شما اشتباه پیش رفته است.

شما اشتباه کرده‌اید و اتفاقات بدی رخ داده و اکنون پروژه این است: «چگونه بقیه عمرم را در این شرایط ناقص زندگی کنم؟؟ زندگی رؤیایی برای بسیاری از ما گزینه‌ای خارج‌شده از دسترس قلمداد می‌شود. افراد همچنین این احساس را دارند که بخش عمده زندگی درگیر روزمرگی است. به جای چیزهایی که زندگی را باارزش جلوه می‌دهند، فقط یکی پس از دیگری درگیر روزمرگی هستیم. سپس مرگ به نظر می‌رسد در فاصله‌ای قرار دارد که می‌توانید آن را با عباراتی که واقعا قابل درک هستند، اندازه‌گیری کنید. شما این حس را خواهید داشت که یک دهه چگونه است و در بهترین حالت صرفا سسه تا چهار دهه باقی‌مانده پیش‌روتان خواهید داشت.

بخشی از احساس ازدست‌دادن به چیزی مربوط می‌شود که فیلسوفان آن را «ارزش‌های غیرقابل مقایسه» می‌نامند. این ایده که اگر بین ۵۰ تا صد دلار انتخاب کنید و صد دلار را بگیرید، لحظه‌ای پشیمان نمی‌شوید؛ اما اگر بین رفتن به کنسرت یا ماندن در خانه و گذراندن وقت با فرزندان یکی را انتخاب کنید، در هر صورت چیزی غیرقابل جایگزین را از دست خواهید داد. یکی از چیزهایی که ما در میانسانی تجربه می‌کنیم، انواع زندگی‌هایی است که نمی‌توانیم زندگی کنیم که با زندگی ما متفاوت است و هیچ جبرانی واقعی برای آن وجود ندارد و این می‌تواند بسیار دردناک باشد.

فکر اینکه «من می‌توانستم زندگی بهتری داشته باشم و همه چیز می‌توانست برای من بهتر پیش برود»، تقریبا همیشه وسوسه‌انگیز است. در این مطلب پیشنهاد شده که «نقطه شروع آن است که با سختی‌ها بنشینیم و آنها را تصدیق کنیم و سپس برای درک آنچه واقعا در حال رخ‌دادن است، تلاش کنیم و ویژگی آن را واقعا توصیف کنیم. این با نوعی روش‌شناسی فلسفی مرتبط است که بین توصیف ادبی و انسانی پدیده‌هایی مانند غم و اندوه و تأمل فلسفی تداوم واقعی وجود دارد.»

از پنجره هاستل ما میدان «اکتاگون» و بیلبرودهای بزرگ برندهای معروف آن پیداست؛ اما این میدان که در مهم‌ترین و قدیمی‌ترین میداین شهر پست (pest) است، اسم‌های متفاوتی در طول تاریخ داشته است. وقتی مجارستان متحد دولت‌های فاشیست بود، اسم این میدان موسولینی بود و بعد از ورود سربازان شوروی در جنگ جهانی دوم، اسم اینجا به یاد انقلاب بلشویکی، ۷ اکتبر شد تا اینکه بعد از فروپاشی شوروی دوباره اسمش اکتاگون شد. این میدان و خیابان‌های اطرافش سوژه بسیاری از فیلم‌ها و رمان‌های مجاری بوده و در بزنگاه‌های تاریخ هم دامگه حادثه‌های فراوانی شده است.

دور و اطراف اکتاگون پسر از کافه، رستوران، مک‌دونالد و برگرینگ و فروشگاه‌های دوران عصر سرمایه است. سرمایه‌داری تا خرتناق مجارستان را در بر گرفته و رفقا زیر پوست مردمش ریشه دوانده. از هاستل ما تا رودخانه دانوب پیاده‌راهی نیست. آن سوی دانوب قسمت پست شهر بوداپست و کاخ‌های حکمرانان سابق و فعلی بوداپست قرار دارند. «ویکتور اوربان»، نخست‌وزیر فعلی مجارستان که احتمالا ترامپ‌ترین سیاست‌مدار اروپای زمانه‌اش است. در یکی از این کاخ‌ها ساکن است. ما برای خوردن غذا به رستوران fat mama می‌رویم و گولاش مجاری می‌خوریم که چک‌ها، اسلواک‌ها و بقیه همسایه‌ها هم آن را مشترکا به اسم غذاهای ملی تصاحب کرده‌اند! این غذای ملی البته مثل دیزی ما خاستگاهی چوپانی دارد تا شهری. مجارستان کشور پاپریکاست و در غذاهای اینجا پاپریکا که احتمالا کلمه‌ای مجاری است، جایگاه ویژه‌ای دارد. مجارها مگعب «روبیگ» را هم ظاهرا ابداع کرده‌اند. کلی مشاهیر نامدار در داخل و بیرون از مجارستان داشته‌اند. از لازلو بیرو مخترع خودکار تا بنیان‌گذاران استودیوهای بزرگ فیلم‌سازی آمریکا و پوشکاش فوتبالیست، باروتک موزیسین تا ایگناتس زملولایس، پزشک معروف مجاری که کشف کرد شستن دست‌ها قبل از جراحی مگرومیر را کاهش می‌دهد؛ ولی او را دیوانه نامیدند و به تیمارستان فرستادند! (هنریک ایبسن نمایش‌نامه دشمن مردم را با الهام از زندگی این پزشک مجار نوشته است). از این جنبه مجارستان کشور بسیار پرافتخار و البته گمنامی است. مجارها ترجیح می‌دهند فقط خودشان را مجار بدانند و اصل و نسب‌شان را آن‌قدر در تاریخ ننویسند. مجارها چون روس‌ها را دوست ندارند، ترجیح می‌دهند اسلاو نباشند و چون ترک‌ها اروپایی نیستند، هم خیلی خودشان را به آتیلا و هون‌ها که از قضا نام بین‌المللی کشورشان اسمش را یدک می‌کنند (hungray) نمی‌چسباندند. ترک‌های عثمانی مسلمان را هم که قرن‌ها پیش کافران متجاوز تاریخ می‌دانستند و با آنها جنگیدند. اتریشی‌ها و آلمانی‌ها هم که سال‌ها برای مجارها قلدری کردند، خیلی از خودشان نمی‌دانند؛ پس مجارها ترجیح می‌دهند که خط همین ناسیونالیسم‌مغاری را پی بگیرند و در تاریخ حاشیه نزنند. هرچند که اسم آتیلا اینجا اسم محبوبی است و رسوم اسب‌سواری و شکار با عقاب که خیلی به رسوم ترک‌های آسیای میانه شبیه است، از افتخارات مجارهاست.



آتش‌سوزی گسترده در آبنار ۵۰۰ متری یک محترم در خیابان شهید رجایی تهران، عصر پنجشنبه ۶ اردیبهشت در سامانه ۱۱۵ اعلام و با توجه به گستردگی حادثه مأموران پنج ایستگاه آتش‌نشانی به همراه تاکنگر لوهر و سایر خودروهای پشتیبانی به محل حادثه اعزام و آتش را مهار کردند. عکس: پیام‌تانی، ایرنا

غرق در سرمایه‌داری و ناسیونالیسم مجاری



علی مرسلی

«بوداپست» در بهار پر از نرگس است. در بیشتر فضاهای سبز این کل را کاشته‌اند؛ اما چه نرگسی که شمایل نرگس شیراز دارند؛ ولی عطری ندارند. شهر حداقل در قسمت مرکز و قدیمی که ویترن توریستی است، یک شهر کاملا اروپایی است. فقط برخی ساختمان‌های قدیمی، موزه‌ها و البته صورت‌های «کم‌لبخند مردم» است که سال‌ها سلطه کمونیسم را در اینجا گوشزد می‌کند. از روی پل رد می‌شویم و وارد غرب رودخانه دانوب (سمت پست) می‌شویم. تراموایی که روی شیبی تند است و بیشتر نقش آسانسور دارد، ما را تا قلعه «بوداپست» بالا می‌برد. در محوطه قلعه مجسمه «اوزن ساووا»، ژنرال فرانسوی و فرماندهی که ترک‌های عثمانی را در نبرد «زنتا» شکست داد، سوار بر اسب، نصب شده است. نکته جالب اینکه نسخه «ملیت» در غرب متفاوت از «نسخه‌های ملی- قبیله‌ای» خاورمیانه‌ای است. «اوزن د ساووا» اگرچه فرانسوی بود؛ ولی در قامت یک ژنرال مجاری- اتریشی با فرانسوی‌های هم‌وطنش هم جنکبد و الان مجارها مجسمه او را در مهم‌ترین مرکز توریستی بوداپست با افتخار برافراشته‌اند.

پادشاهی مجارستان اگرچه مدت‌ها تحت عنوان اتریش- مجارستان اداره می‌شد؛ اما در بیشتر مواقع «تاج مقدس» مجارستان مستقل بود و اتحاد با اتریش بیشتر استراتژیک بود تا قیومیت یا ضمیمه‌شدن. اسطوره و تاریخ در داستان این تاج مقدس که از دوران استغقان اول باقی مانده، در هم آمیخته شده است. لشکرکشی روس‌ها به مجارستان هم قدمتی دیرینه دارد. مجارها هرگز به‌راحتی تن به قومیت نمی‌دادند و اتریش نیز برای سرکوب مجارهای شورشی در سال ۱۸۴۸، از روس‌ها کمک خواست و با مشت آهنبین آنها، انقلاب مجارها را سرکوب کرد. در چند دهه متری هاستل ما در خیابان آندراشی، ساختمان پلاک ۶۰ قرار گرفته که احتمالا در ۸۰ سال اخیر مخوف‌ترین ساختمان مجارستان بوده است. این ساختمان در دوره نازی مرکز حزب صلیب پیکان (حزب متحد آلمان نازی در مجارستان) و بعد از سرکشدن آلمان در جنگ دوم و ورود روس‌ها برای به‌اصطلاح آزادسازی مجارستان به محل استقرار کمیته‌های امنیتی کمونیست‌ها تبدیل شده که در تاریخ زیرزمین آن زندانی‌کردن، شکنجه و اعدام مخالفان به خلق انجام می‌شده. هیچ‌کس در دوره مخوف حاکمیت «راکوشی» که استالین کوچک نام داشته از اتهام، تعقیب، محاکمه و اعدام در امان نبوده است. بعد از سرکوبی

شبکه‌خوانی

اعتراض دانشگاهیان آمریکا به نسل‌کشی در فلسطین

تصویری از دانشجویی که سه پلیس بر سر او ریخته بودند، منتشر شد. بسیاری باور نمی‌کنند که این تصویر از دانشگاه آتلانتا در آمریکاست، اما این روزها چنین صحنه‌هایی در آمریکا و اروپا کم نیست. شبکه‌های اجتماعی و تلویزیون‌ها پر از تصویرهای بازداشت دانشجویان و استادان و سرکوب راهپیمایی‌های اعتراضی است. چند روز پیش صدها معترض فلسطین در بروکلین، نیویورک، تجمع کرده و خیابان و ورودی خانه جاک شومر، رهبر سا نا مسدود کردند. چندین آژانس مجری قانون نیویورک، همراه با گروه واکنش استراتژیک، در صحنه حضور داشتند و با درگیری معترضان با پلیس، بیش از صد نفر دستگیر شدند. اعتراضات دانشجویان در تگزاس نیز سرکوب شد. این دانشجویان که خوداستار قطع ارتباط دانشگاه با شرکت‌هایی بودند که با اسرائیل تجارت دارند، با یورش گارد ملی روبه‌رو شدند و ۳۴ نفر از آنان در حالی که خواستار پایان‌دادن به اشغال فلسطین بودند، بازداشت شدند. این اعتراضات کماکان از سوی محافل نزدیک به اسرائیل و از جمله بنیامین نتانیاو، یهودستیز خوانده می‌شوند؛ اما در این اعتراضات دانشجویان یهودی نیز در کنار دانشجویان مسلمان و مسیحی حضور دارند. یکی از دانشگاه‌های فعال در این اعتراضات، هاروارد بود که دانشجویان از دانشگاه بیرون رانده شدند. دانشجویان و جوانان معترض آمریکایی معتقدند اسرائیل مرتکب نسل‌کشی شده و به خرج‌شدن مالیات خود برای ادامه این نسل‌کشی معترض هستند. این اعتراضات در

۳۴.۵ سال

سازمان ثبت احوال کشور میانگین سن پدر و مادر در اولین ززندآوری را اعلام کرده است که میانگین آن ۳۳.۱ سال برای پدران و ۲۷.۳ سال برای مادران است. بر اساس این گزارش بیشترین میانگین سن پدر مربوط به استان تهران با رقم ۳۴.۵ سال و کمترین آن مربوط به استان سیستان و بلوچستان با ۲۷.۱ سال است. بیشترین میانگین سنی مادران مربوط به استان تهران با ۳۰.۸ سال و کمترین آن مربوط به استان سیستان و بلوچستان با ۲۲.۷ سال است.

۱۴۴ بار

چک‌کردن تلفن همراه را می‌توان اعتیادی دانست که بسیاری از افراد را اسیر خود کرده است. در سال ۲۰۲۳، تحقیقات نشان داد که آمریکایی‌ها ۱۴۴ بار در روز تلفن‌های خود را چک می‌کنند. نزدیک به ۹۰ درصد از این افراد در ۱۰ دقیقه اول پس از بیدارشدن، گوشی خود را چک می‌کنند. حدود ۷۵ درصد از مردم وقتی در دستشویی هستند نیز تلفن خود را چک می‌کنند. کارسران ایرانی از بین ۲۴ کشور مورد بررسی در یک پژوهش دانشگاهی، در رتبه ششم اعتیاد به تلفن همراه قرار دارند.

اتفاق‌خوانی

امنیتی یا فرهنگی؟

این روزها طرح نور در حال اجراست. هر روز خبری درباره آن منتشر می‌شود؛ از هوشمندشدن این طرح و اجرای آن در شبکه‌های اجتماعی تا تاکید بیشتر مسئولان بر اینکه طرح فعلا ادامه خواهد داشت. نکته‌ای که در چند روز گذشته برخی از رسانه‌های اصولگرا به آن اشاره کرده‌اند، وجهه فرهنگی‌بودن آن است. خبرگزاری‌های فارس، تسنیم و مهر در این‌باره مطالبی داشتند که نشان از تفاوت نگرش درباره چگونگی اجرای این طرح دارد؛ هرچند حتی به نظر می‌رسد درباره امنیتی یا غیرامنیتی‌بودن آن هنوز بین مسئولان اختلافاتی وجود دارد. هرچند تصاویر تلخی از نحوه رفتار با زنان و دختران در خیابان‌ها منتشر شده است.

امنیتی نیست

به گزارش تسنیم، سردار احمدرضا رادان در اجتماع شش‌هزارنفری مردم قم در حمایت از فرجا و طرح نور (عفاف و حجاب) با بیان اینکه عده‌ای قصد دارند عفاف و حجاب را یک مسئله امنیتی جا بیندازند، گفت: «بنده رسما اعلام می‌کنم، رسما بدانیم ما موضوع حجاب و عفاف را یک موضوع کاملا فرهنگی و کاملا اجتماعی می‌بینیم. اصلا انتظامی و امنیتی نمی‌بینیم». فرمانده کل انتظامی اظهار کرد: «در برابر جمعه‌ای که به حیا، عفت و غیرت ایران اسلامی و مردم ایران اسلامی ما وارد شده، فقط نیروی انتظامی نباید در میدان دفاع باشد». او افزود: «۳۲ دستگاه، مسئول راهکارهای اجرائی حجاب و عفاف بوده که اگر به تکالیف خودشان عمل می‌کردند، امروز شاهد چنین صحنه‌هایی در خیابان نبودیم.»

امنیتی است

البته برخلاف این سخنان، حجت‌الاسلام‌والموسلمین‌محمدحسین طاهری‌آکردی، دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر، درباره «طرح نور» به خبرگزاری فارس روز پنج گفت: «اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ به دستور رئیس‌جمهور، ستاد عفاف و حجاب به ریاست استاد وحیدی، وزیر کشور، تشکیل شد و ستاد امر به معروف و نهی از منکر در کنار دیگر نهادهای یکی از اعضای آن ستاد است. مسئولیت‌های ستاد ما در حوزه حجاب بعد از تأسیس ستاد عفاف و حجاب به این نهاد واگذار شد و تا الان درخواستی از سوی این نهاد برای ورود ما به طرح نور انجام نشده شد. با او برخورد کردیم و معروف و نهی از منکر فعالیت فرهنگی و آموزشی دارد؛ اما در طرح نور کار امنیتی است و فرجا مستقیما با این طرح سروکار دارد؛ اما من یک درخواستی کرده‌ام، آن‌هم این است که اگر کسی دستگیر شد، با او برخورد نفعود نشود؛ بلکه این افراد را به ستاد امر به معروف و نهی از منکر معرفی کنند تا ما آموزش‌های مجازی و کار فرهنگی کار را پیش ببریم.»

محدودیت بیشتر

اما در این‌میان خبرگزاری مهر پیشنهاد محدودیت‌های بیشتر فرهنگی را داده است. در این گزارش آمده است: «یکی از مواردی که ذیل عملکرد دستگاه‌های فرهنگی به‌شدت مورد انتقاد است، نحوه نظارت بر حوزه سینمای خانگی است. این روزها سینمای خانگی، با مخاطبی به‌غایت بیشتر از سینما و حتی در سطح رقابت با صداوسیما فعالیت می‌کند و درعین‌حال نظارت بر تولیدات و محتوای آنها به‌شدت کم‌توان‌تر از حوزه‌های یادشده است. همه اینها در حالی است که سینمای خانگی با تولید سریال‌های هفتگی، آنچه را که به تصویر می‌کشد، به مخاطب خود تریق می‌کند و به باورها و سلیقه‌های جامعه هدف خود نفوذ می‌کند. دستگاه‌های فرهنگی با تصور اینکه مخاطب ایرانی را پای محصولات ایرانی بنشانند، از اینکه رفتارهای هنجارشکنانه را به تصویر بکشند و حتی آنها را جذاب و عادی جلوه دهند، ابایی ندارند». از نظر این خبرگزاری «تماشای مستمر کاراکترهای ایرانی که حجاب حداقلی دارند، مداوم مشروبات الکلی می‌نوشند یا ارتباط نامشروع دارند، در داستان‌های ایرانی، بر ذهن مخاطب بسیار بیشتر از سریال‌های ترکیه‌ای، کرایه و… تأثیر می‌گذارد؛ به طوری که می‌توان ادعا کرد سبک زندگی شخصیت‌های این داستان‌های ایرانی به‌درج به سبک زندگی جامعه ایرانی تبدیل می‌شود». این رسانه اصولگرا معتقد است «باید اعتراف کرد اینهایی‌که در زمینه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی وظایفی برعهده داشته‌اند، با کوتاهی خود، ناچاری امروز را رقم زده‌اند.»

۳۵۹ فرونشست

تصاویری که از ترک‌خوردن دیوار یک بنای میراث فرهنگی درصفهان منتشر شده است، نیاز به توجه به مسئله فرونشست در کشور را بار دیگر یادآوری کرد. معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا از بحران فرونشست ۳۵۹ دشت کشور خبر داد و اعلام کرد که ۲۸ درصد جاه‌های کشاورزی معادل ۱۱۷ هزار حلقه چاه در دشت‌های با نرخ فرونشست بیش از ۱۰ سانتی‌متر حفر شده است. به گزارش تسنیم، محمد جوان‌بخت گفت که مصرف آب در بخش کشاورزی ۸۰ میلیارد مترمکعب است.